

Foaia Diecezană

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Pe un an 240 Lei Pe jumătate de an 120 Lei Pe un pătrar de an 60 Lei Un număr 5 Lei Pentru străinătate pe un an . . . 300 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacției „Foaia Diecezană”, iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrațiunii „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș.</p>	<p>Prețul inserțiunilor:</p> <p>Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei</p>
--	---	--

Nu este necesar apostolatul laic ?

În „Pagina Bisericii” am citit săptămâna trecută un articol al unui frate preot de prin părțile Moldovei în care Sfinția Sa încerca să dovedească, că atât în parohii, cât și în general în Biserică nu este trebuință de nici o asociație cu caracter religios, nu este nevoie de nici un fel de apostolat și nici misionarism laic, dat fiind faptul că în trecut n'au existat asemenea asociații, și Biserica n'a recurs la sprijinul fiilor ei pentru propovăduirea învățăturilor sfinte și nu s'a ajuns ca azi la deplasări dela matca dreptei credințe.

Voiu încerca să dovedesc contrarul.

O scurtă distincțiune să facem mai întâiu între apostolatul laic și misionarismul laic, mai ales că în timpul din urmă în ortodoxia românească de acesta din urmă se vorbește.

Misionarismul laic este o acțiune limitată și ca număr de lucrători și ca posibilități de lucru. Este apoi o acțiune specializată, întrucât misionari laici au o anumită pregătire și anumite tendințe de acțiune, mai ales azi împotriva sectelor.

Apostolatul laic este o acțiune generală care cuprinde pe toți fiii Bisericii, cu infinite căi de lucru, după variabilitatea nesfârșită a situațiilor fiilor ei, fiecare având a-și exercita apostolatul potrivit cu putințele sale sufletești, cu prilejurile ce i se oferă sau i le îngăduie îndeletnicirea zilnică.

Autorul aceluia articol se întreba, mâhnit desigur: „Cine să-ți facă apostolat azi când creștinii noștri sunt atât de pervertiți sufletește?”

Doar creștinul e apostol prin definiție. Cândva La Cordaire observa: „Comme il n'y a pas de chrétien sans amour, il n'y a pas de chrétien sans prosélytisme” (La Croix, Mai

1934), iar *Alfons de Lignori* scrie: „*Iubesc pe Iisus Hristos și de aceea ard de dorința de a-i aduce suflete, mai întâiu pe al meu, apoi altele cât de multe*”.

Cineva zicea și bine zicea că apostolatul este *exercițiul dragostei*, și-i obligatoriu pentru toți creștinii.

Se naște întrebarea: putea-va preotul să trezească la apostolat pe toți credincioșii săi?

A lucra cu toții este o imposibilitate. Dorința și datoria ar fi de a-i face pe toți să-și valorifice titlul de creștin, totuși la început din necesitate de metodă și din imposibilitate practică nu vom lucra cu toți. Toate nucleele sociale de toate gradele, de peste timpuri și locuri, își au elitele lor. Și într'o parohie fie ea cât de pustie de duh se va găsi asemenea elită. Înțeleg elită în sensul *valorii sufletești religioase* a oamenilor. Marele meșteșug al oricărui organizator și în cazul nostru al preotului este să descopere, să formeze și să întrebunțeze aceste elite. Cu masa se lucrează greu, ea neprezentând decât avantajul cantității, în schimb e neconstantă, greu de mănuit și foarte ușor inflamabilă. Suflete cari să se dedice lucrului lui Hristos vom găsi în orice loc și în orice timp cu care să se poată închege nucleu, pe care știindu-l organiza, vei dospa apoi pe îndelete cu metodă și perseverență tot aluatul parohiei tale.

Pentru lupta evanghelică nu trebuiesc căutați numai oameni înzestrați cu însușiri excepționale. Aceștia fac mai totdeauna mai mult sgomot decât bine.

În „Sufletul Apostolatului”, *Bonaventura* zicea că secretele unui apostolat fecund isvorăsc mult mai mult dela picioarele Crucii, decât din desfășurarea unor calități sclipitoare. Nu cei cu față socială vor fi cei mai buni apostoli, ci mulți din cei umili, simpli și

curați cu inima vor lucra cu râvnă și cu succes pentru Iisus. Apostolatul presupune suflete capabile să se aprindă cu entuziasm pentru o idee și să se consacre triumfului unui principiu. Și astfel de suflete se găsesc în toate straturile sociale. Bunul Dumnezeu a orânduit în așa fel lucrurile ca sufletele de elită să nu fie apanajul unei anumite clase de oameni, ci să se nască peste tot.

Doar se știe că marile valori spirituale își trag obârșia din diferite colțuri sociale.

Fiecare din noi cunoaște în parohia sa calitățile spirituale ale credincioșilor. Alegând din mijlocul masei credincioase pe cei cu suficient spirit de jertfă se va putea face din ei voluntarii iscușiți ai trupei cu care vom hărțui mereu nepăsarea cronică a mediului parohial. Bineînțeles că sprijinului puterii divine îi revin cele mai serioase garanții de izbândă.

În *Spațiul mioritic* filosoful și convinsul ortodox *DI Lucian Blaga* spune în altă ordine de idei următoarele: *Ortodoxia se mulțumește că creeze în jurul ei o atmosferă care se comunică sugestiv... În ortodoxie amvonul nu e decât o anexă a ritualului. De pe amvon se îngăduie părintelui un sfat familiar. Cuvântul lui nu vrea să fie decât sămânță aruncată în suflete. De încolțirea și creșterea seminței nu se simte el chemat să se îngrijească; asta e treaba Grației Omului*. (capit. Spiritualități Bipolare pg. 67-68). Prin urmare precum celui ce predică de pe amvon îi trebuie darul divin pentru încolțirea evangheliei propovăduite, cu atât mai mult celui ce împlinește sarcina de apostol laic îi este necesară grația. Evident că succesul unui apostolat stă în forța morală a celui ce i se dedică. Dar mai trebuie ceva. Trebuie să cunoști doctrina și metodele de a o aplica; altfel oricâtă voință ai avea, te sbați în zadar. Gândești-vă de ce un creștin bun, când trece într'un mediu mai puțin bun se pierde. Tocmai că-i lipsește formația. Mediul îți oferă, practic, tentațiuni cărora nu le poți răspunde.

Și această formațiune a vieții tale interioare este de neasemănată importanță.

„O operă religioasă nu se înrădăcinează profund, nu este în adevăr stabilă și nu se perpetuiază decât dacă lucrătorul evanghelic a zămislit în suflete viața interioară. Ori asta nu-i cu puțință decât atunci când el însuși se alimentează din răputeri lăuntrici” (T. P. Pădescu. N. R. B. 1933).

E și natural, căci pentru a putea lucra în afară, să fi mai întâi lucrat înlăuntru. Tot ce-i acțiune e mai întâi idee și o lucrare grea cere

să fie totdeauna susținută cu multă forță sufletească. Poate pentru acest motiv în toate religiile se pune atâta bază pe viața interioară. *Matheo Crawley* zice că: *apostolatul este un pahar plin până la margini de viață în Iisus Hristos și al cărui prisos se revarsă peste suflete* (trad. Arhim. Scriban. B. O. R.)

Catolicii și zic, că în definitiv, apostolatul nu-i altceva decât: *„une prière epanouie en oeuvres”*. *A contempla adevărul e bine A-l comunica și altora, e și mai bine. A reflecta lumina e ceva mai mult decât a o primi* zice un preot francez. (La Vie Catholique 1934). A forma un apostolat e mult, în adevăr, dar să se știe că nu e de ajuns; e necesar ca să-l și susții. Dacă nu-ți refaci continuu forțele prin asimilare interioară vei sfârși a te desumfla ca un balon petecit.

Biserica pune la îndemână fiecărui suflet pătruns de adevărul apostolatului în primul rând *Rugăciunea* și paralel cu ea *Spovedania și Împărtășirea*, acestea din urmă fiind două mari forțe de totdeauna ale creștinismului cari trebuiesc neapărat repuse în justa lor valoare. Una-i o doctorie, alta-i o hrană.

Dom Chautard observă cu dreptate că *„fecunditatea apostolatului unui suflet corespunde aproape invariabil cu gradul de viață euharistică atins de acel suflet”*.

Susținând apostolatul, treci la *utilizarea* lui. A nu ști că conduci mănunchiul de lucrători pe cari tu păstor l-ai format cu sânge, însemnează a înlesni pur și simplu posibilitățile ivirii a ceea ce se cheamă devierile apostolatului laic care poate compromite toate eforturile.

Orice laic înhămat la jugul lui Hristos va lucra sub conducerea ierarhiei căreia Domnul i-a dat pentru eternitate puterea de a lega și deslega pe pământ și chiar în cer. O acțiune laică în afară de prevederile Bisericii e socotită din fașă moartă pentru creștinism.

În Biserica noastră ortodoxă română viază azi nenumărate organizațiuni laice puse în treaba apostolatului. Astfel *„Oastea Domnului”* generalizată prin înțelepciunea sfântului Sinod pe întreg cuprinsul Patriarhiei, *„Frăția Ortodoxă”* pe care I. P. S. Patriarhul Miron intenționează a o generaliza pe tot întinsul Țării pentru intensificarea apostolatului laic printre intelectuali, *„Soc. tineretului”*, *„Sf. Gheorghe”*, *„Asoc. misionară”*, *„Patriarhul Miron”* și altele.

Toate aceste asociații religioase cari depășesc cadrele unei parohii și extind în marea masă a Națiunii sunt isvorâte tocmai dintr'o absolută necesitate. Afară de Oastea Domnului care din lipsă de înțelegere a unei astfel de

organizații a conducătorului de eri deviat în mică măsură dela rosturile și matca dreptei ortodoxii, toate celelalte sunt de cea mai desăvârșită utilitate pentru ortodoxia românească.

Rezultatele și recolta culeasă până acum dovedesc că ele sunt absolut indispensabile și nicidecum nu confirmă neîncrederea ce și-o exprimă cu ce privesc dubios la ele.

Confirmă, așa cum a zis Lignori, a fi un „*exercițiu al dragostei*” în slujba Mântuitorului, a Bisericii și implicit a Neamului.

Prisosul sufletelor laicilor Bisericii noastre se revarsă din ce în ce mai mult peste sufletele înțelenite ale semenilor. Și aceasta nu poate fi decât un bine. Iată de ce cred eu că laicii cari activează în oricare dintre asociațiile amintite săvârșesc o a doua liturghie la Altarul Mântuitorului.

Pr. D. V. Anuțoiu.

Săptămâna.

Atunci Petru a luat cuvântul, și I-a zis: Iată noi am lăsat tot și Te-am urmat; ce răsplată vom avea?*

„Iisus li-a răspuns: Amin zic vouă, că atunci când va sta Fiul omului pe scaunul mării, voi cari M'ați urmat, veți șede și voi pe douăsprezece scaune de domnie și veți judeca...”

Răspunsul Mântuitorului, la întrebarea lui Petru apostolul, a fost categoric și precis. Cu toate acestea Petru în ceasul suprem — deși avertizat — s'a lăpădat de trei ori de Domnul.

S'ar putea trage la îndoială măcar un moment credința puternică și zelul sf. Apostol Petru, din aceste incidente?

Nu! Hotărât, nu.

Petru, ca cel mai bătrân dintre sf. apostoli, a fost cel mai bogat în experiență. Cunoștea — din pățanie — cu toată profunzimea lumea și oamenii. Îndoiala sa momentană era întemeiată pe lumea pentru care a fost trimis să facă apostolat.

Aceste incidente, se repetă în milioane de variante azi, în lume, între oameni.

Deci sf. apostol Petru, a dovedit ce este lumea: egoism; luptă, luptă, luptă... pentru egoism.

*

Ascultam toată săptămâna trecută, — săptămâna străjerească — manifestațiuni, de o măreție sufletească atât de dinamică încât am uitat micile mizerii și cred că fiecare ascultător,

și-a propus traducerea în fapt a devizei: *Credință și Muncă...*

Dar... printr'o fatală coincidență, îmi ajunge în mână cea mai recentă lucrare a dlui *Lascarov-Moldovanu*: „*Cruce și naționalism*”, după ce cetisem lucrarea dlui *I. Missir*: „*Fata Moartă*” și „*Mustul care fierbe*” de *O. Goga*.

Toate cele trei lucrări se completează de minune, în toate domeniile publice.

Di *Lascarov-Moldovanu* — avocat de profesiune — este bine cunoscut și mult apreciat animator și scriitor bisericesc, eminent ortodox. În multe opere l-am aflat de un *optimism* de o înaltă valoare creștină, așa cum numai un convins ortodox poate fi. Din întâmplare ultima d-sale operă „*Cruce și naționalism*”, respiră acea amărăciune, izvorâtă din mizeriile cotidianului, plin de egoism și grija zilei de mâne.

Di *L. Moldovanu*, trece în revistă — în 285 pag. — toate măruntele momente inerente unei vieți zilnice, momente, ce adeseori formează răscruce în viața unei ființe plină de sensibilități.

Sinteza lucrării amintite, se cuprinde în proporția dela pag. 14: „Se isprăvise războiul și ne întoarcem fiecare la rostul lui *fascinați de scrierile apoteozei naționale, dar profund osteniți în suflet*...”

Te uiți împrejur și te lovești de mărunte calcule egoiste, chiar și atunci când este vorba de binele comun, de interese vitale ale colectivității.

„Profunda osteneală sufletească” ar fi cauza.

Dar... și această stare de apatie, trebuia să-și afle mijloacele și vremea de recreație.

O, acest popas dureros al acestui... „*dar!*”

În general în țară, la înaltele posturi de comandă, zvâcnește intențiunea tot mai ferbinte spre reculegerea sufletelor oboșite. Cu toate acestea în unele părți și poate în fruntea unor asociații și instituții — la aparență reduse la un mic compartiment al țării dar foarte importante ca putere de contribuție de realizări — sunt oameni asupra intențiilor și faptelor cărora se face un proces fantastic.

Cuvântul, mult vânturat odinioară: „*dansul milioanelor*”, este cel mai potrivit.

Sutele de mii, sunt cifre precis dovedite de *risipă*.

Sume, cari întrec mult tot câștigul unui biet preot pe o viață întreagă.

Și când te gândești, că unii din acești *beneficiari*, fac cele mai năpraznice procese de intenții preoților.

De unul din acești oameni-beneficiari, n'a scăpat nici liniștea unui protopop tiner și muncit de un gând spre mai bine.

Dar... avem credința în sfânta dreptate.

*

Până atunci, stăm nedumeriți în fața atâtor manifestațiuni de reculegere sufletească pornite de sus, când jos se lovesc de atâta îndărătnicie, dacă nu ceva mai grav.

Ești silit să revii la întrebarea sf. apostol Petru: „...ce răsplată vom avea?”.

Noi, preoții ne mângăiem cu răspunsul Mântuitorului: „Amin zic vouă, că atunci când va sta Fiul Omului pe scaunul mării, voi cari M'ați urmat, veți șede și voi pe douăsprezece scaune de domnie și veți judeca”....

Pr. Traian Constantin.

Scurtă privire istorică asupra bisericii ortodoxe române din Banat.

Teză de licență.

de Pr. Constantin Târziu
licențiat în teologie.

La 4 Oct. 1823 împăratul comunică cancelariei o nouă jalbă, anonimă, ca din partea clerului și poporului român din eparhia Vârșetului; cancelaria la rândul ei o trimite consiliului locotenențial din Budapesta, care-și exprimă părerea că scăderile imputate clerului sârbesc din această eparhie ating întreaga ierarhie sârbească, dar nu dă vreo altă urmare acestei petiții⁵⁾.

În urma alegerii lui Nestor Ioanovici ca episcop al Aradului se obțin pentru eparhiile bănățene hotărârea ca ele să fie conduse de arhierii cari să cunoască limba română⁶⁾. Neputând obține mai mult lucrurile rămaseră baltă până la revoluția din 1848—49, când se făcu un nou efort pentru eliberarea de sub jugul spiritual sârbesc. În vremea aceasta mulți preoți și protopopi mai curagioși aruncară cărțile slavonești din biserică și le înlocuiră cu cărți românești⁷⁾.

Pe data de 1 Maiu 1848 urma să se țină la Sremski Karlovți congresul național sârbesc la cari Sârbii invitară și pe Români să trimită delegați⁸⁾. Bănățenii însă trimiseră 1000 delegați, cari reprezentau 500.000 Români, la adunarea din 3/15 Maiu de pe Câmpia Libertății din Lugoj⁹⁾. A doua zi la 4 Maiu¹⁰⁾, adunarea, sub presidenția

lui Vasile Fogarasy¹¹⁾, la întrebarea: „că să trimită Români delegați la Carlovit sau nu? între cele mai asurzitoare strigări protestă că nicidecum „să nu se trimită”¹²⁾”. Infine, se alege o delegație de 17 inși, dintre care cinci clerici și 12 mireni¹³⁾ ai cărei personalități conducătoare erau: protopopii Marcu din Lugoj, Ignatie Vuia din Varadia, Nic. Tincu-Velea, apoi Eftimie Murgu, Emanoil Gojdu, V. Bojincă și alții, cari fură însărcinați să lucreze „pentru trebile religioase ale Românilor din Banat”¹⁴⁾. Membrii delegațiunii elaborară un memoriu¹⁵⁾, hotărînd „a merge la noul ministeriu unguresc, însoțită fiind și de o altă asemenea comisiune din partea fraților noștri lipoveni, timișoreni și arădani spre a descoperi ocolo starea religioasă a Românilor cu Sârbii și a mijloci în puterea noilor legi un congres curat românesc... pentru alegerea unui mitropolit român în trebile noastre dinlăuntru școlare bisericești”¹⁶⁾.

După această primă adunare a delegaților, E. Murgu convoacă o nouă adunare a întregului popor pe ziua de 15/27 Iunie 1848. În această adunare, sub presidenția sa¹⁷⁾ se proclamă o moțiune conținând șapte sau opt deziderate dintre cari cele mai însemnate sunt următoarele:

1. Banatul se constituie ca teritoriu autonom, purtând denumirea de capitanat, având în frunte pe E. Murgu

2. Episcopii bănățeni vor fi supuși căpitanului suprem.

3. Adunarea numește ca *vicar metropolitan* pe protopopul Lipovei, Dimitrie Petrovici-Stoichescu, la Timișoara, iar pe Ignatie Vuia, protopopul Oraviței, vicar episcopesc la Vârșeț.¹⁸⁾

Vicarii numiți de adunarea din Lugoj au și administrat eparhiile lor un timp, fiind întăriți în funcțiune chiar de guvernul revoluționar maghiar din Debrețin la 10 Iulie 1848; tot atunci E. Murgu și Aloisiu Vlad înaintează un memoriu prin care cere ca la Timișoara să se numească un episcop român, iar pe viitor episcopii să fie aleși de un congres național bisericesc¹⁹⁾.

Administrația vicarilor nu dură însă decât până la înăbușirea revoluției când lucrurile reveniră la starea lor veche. Acțiunea reîncepu însă îndată, având de data aceasta în fruntea ei pe Andreiu baron de Șaguna, căruia îi va fi hărăzită biruința.

11) Idem o. c. p. 8.

12) P. Nemoianu l. c.

13) I. Boroș o. c. p. 8.

14) P. Nemoianu l. c.

15) I. Boroș l. c.

16) P. Nemoianu l. c.

17) Dr. G. Popovici o. c. p. 365.

18) Idem l. c.; P. Nemoianu o. c. p. 51—52; I. Boroș o. c.

p. 12. not. 1.

19) I. Boroș o. c. p. 13.

5) Ibidem p. 187—188.

6) I. Lupăș o. c. p. 28.

7) G. Barișu o. c. III p. 135.

8) Nemoianu o. c. p. 49.

9) Idem o. c. p. 50.

10) I. Boroș: Evenimentele revoluției de libertate din ani 1848—49 desfășurate în Lugoj. Lugoj 1927. p. 7.

Șaguna începe lupta de emancipare în primăvara anului 1849²⁰⁾ prin tipărirea broșurii: „Promemoria über das historische Recht der nationalen Kirchen-Autonomie der Rumänen morgenländische Kirche in dem Kronländertum der österreichischen Monarchie. Wien 1849²¹⁾“, pe care o întregi la 1850 printr'o nouă broșură intitulată: „Anhang zu der Promemoria über das hist. Recht der nationalen Kirchen-Autonomie der Rumänen morgenländische Kirche. Hermanstadt. (G. von Clorius) 1850²²⁾“

21) I. Lupăș o. c. p. 113 not. 3 și p. 116.

chischen Monarchie. Wien 1849²¹⁾“, pe care o întregi la 1850 printr'o nouă broșură intitulată: „Anhang zu der Promemoria über das hist. Recht der nationalen Kirchen-Autonomie der Rumänen morgenländische Kirche. Hermanstadt. (G. von Clorius) 1850²²⁾“

(Urmează)

Dumnezeu face și acum minuni.

— Istorisire adevărată —

Faptul acesta s'a petrecut nu de mult la noi în Valeadieni. Femeia Elena Cornea a mers cu mamă-sa la târg pentru unele târgueli de casă.

Umblând prin târg femeia Elena zărește jos o pungă cu bani. O ridică fără să o vadă cineva, nici chiar mamă-sa. O trasă la o parte pe mamă-sa arătându-i ce a aflat, eșiră din târg se puseră lângă un zid și numărară banii. Erau cinci mii de Lei tot în bancote de 500 și mărunți erau 65 de lei. Inima începu a le bate cu putere, și pieptul a zvâcni. Ispita era mare, banii mulți erau lăcomși și nu știau ce să facă.

Mamă-sa îi zise: „Tu fată! pune banii bine și să mergem acasă și vom vedea ce să facem cu ei. E norocul nostru, Dumnezeu ni l-a trimis“.

Fata însă îi zise: „Nu așa mamă, noi am învățat la școală să nu ascundem ce am aflat, că de ascunzi ce ai aflat, ești ca celce a furat, nu mamă, nu facem așa. Cine știe ce biată muere săracă îi va fi pierdut și e păcat mamă să băgăm acești bani în averea noastră. Nu ne ajută Dumnezeu. Eu merg să înștițez poliția las să bată doba în târg, dar dacă se află cine a pierdut banii“. „Ești o proastă maichii de faci așa“. Și plecară femeile la poliție să înștițeze, când colo văzură în mijlocul târgului o grămadă de oameni și între ei o femeie ce plângea și suspina ca după mort.

Se duseră și ele acolo să vadă ce-i? Când colo o biată femeie săracă plângea de se scutura cămașa pe ea și se tânguia spunând tuturor că e o femeie săracă cu 7 copii ca olcuțele și a venit să vândă unica vacă din gura copiilor ca să achite darea restantă, și perceptorul o amenință să-i vândă vaca și ca să nu i-o vândă legea, a venit ca să o vândă și să plătească impozitul; și acum de unde să plătească banii ce i-a pierdut.

Și plângea biata femeie și suspina de-ți era mai mare mila.

Atunci Valeana noastră la vederea acestei scene duioase zise mulțimei: „Oameni buni, faceți puțin loc, să merg și eu la ea, ca să o vad.“

Și oamenii se traseră la o parte și îi făcură loc.

Ajungând la ea o întrebă, de unde e? cum e punga? și câți bani are în ea?

Biata femeie cu lacrimi în ochi se umplu de nădejde și îi zise: „Sânt o biată femeie săracă din satul x, am vindut o vacă, am băgat banii într'o pungă de piele de oac ce o moștenisem dela fiertata mea mamă. Pe vacă am căpătat cinci mii de lei, în hârtii tot de 5 sute și mai aveam mărunți 65 de lei. Nu cheltuisem nimic din bani, că știam ce mă așteaptă acasă.“

Atunci Valeana noastră se convinse că într'adevăr această femeie pierduse banii și scotind punga în văzul mulțimei îi zise: Nu plânge femeie, eu ți-am găsit banii, mulțumește lui Dumnezeu și fi mai cu grijă, că nu dai tot de oameni cu trica lui Dumnezeu. Și i dete punga, numără banii și fură întocmai cum zisesse ea păgubașa.

Atunci biata femeie tot plângea, dar acum de bucurie că și-a aflat banii și săruta mâinile, obrazul, hainele vălenei noastre și nu avea destule cuvinte să-i mulțumească. Scoase din pungă o hârtie de cinci sute și o dete femeii vălene, dar ea nu vru să o primească și se perdu prin mulțime.

La scena aceasta mulți ochi lăcrămau, că în vremea de acum când oamenii umblă în ruptul capului după averi, după bani, pe căi permise și nepermise, totuși se mai găsesc și oameni cu frica lui Dumnezeu și cu iubire față de semenii săi ca și această femeie dela noi.

Și Dumnezeu ca un bun și milostiv nu lasă nerăspătite faptele bune ale omului, căci ascultați ce s'a mai petrecut.

Femeia aceasta bună avea o fată la școala primară din sat în etate de 8-9 ani, o chema Marioara Cornea.

Într'o zi nu mult după cele petrecute la târg părinții fetei și toți ai casei erau cu toții la lucrul câmpului la sălaș unde aveau și o fântână. Elena își mână fata la fântână după un cârciag de apă rece. Fântâna era zidită cu piatră și nu era pus încă gherminul cu vadra și până să o termine scoteau apă cu o vadră mică de pleu legată de o sfoară.

Fata se duse după apă și fiind sfoara cam scurtă, se aplecă prea mult și căzu cu capul în jos în fântână. Fântâna era adâncă de 7-8 metri.

La țipetele disperate ale fetei, alergară ai casei în grabă și o scoaseră afară. Fata nu era nimic rănită, absolut nimic, ci se alese numai cu frica, cu spaima și cu hainele ude. Dumnezeu o păzise nevătămată.

Atunci mama fetei și toți ceilalți casnici căzură în genunchi și cu lacrimi în ochi mulțămiră lui Dumnezeu că le-a scăpat odorul dela o moarte sigură.

Și toți văzură în această întâmplare, mâna ocrotitoare a lui Dumnezeu, care păzește pe cei buni și milostivi, cum era și această femeie mamă a fetei căzută în fântână.

Iată dară cum Dumnezeu face și acum minuni, ajutând și ocrotind pe cei buni, cari păzesc poruncile lui sfinte.

Oameni buni, să scoatem de aici învățătura pentru viață.

George Cătană.
inv. penz.

Cuvântare la ziua Eroilor.

Iubiți credincioși!

Ca un măreț răsărit de soare, care dă viață nouă și plină de sănătate, strălucește peste noi ziua Eroilor morți pentru desrobirea pământului românesc și a fiilor săi.

Câtă deosebire există între milioanele de vieți ome-nești; una e blândă ca primăvara, alta e aspră ca iarna. Una e încărcată de bucurii și se aseamănă cu grădina de flori, alta e brăzdată adânc de dureri și se potrivește cu drumul sămănat cu petrii ascuțite. Oh viața ome-nească odată e dulce ca fagurul de miere, iar altădată amară ca cupa cu venin până la sfârșitul ei. Dar să nu uităm, că nici moartea oamenilor nu este uniformă. Moartea pe care noi o credem una și aceeași pentru toți și ea are mii de fețe. Unul moare uitat și neplăns de cineva; altul iarăși e neuitabil și regretat de o familie întreagă sau de un neam ori chiar de lumea întreagă. Pentru unul moartea să înfățișează ca o odihnă bine-făcătoare, pentru altul însă ca o rupere bruscă și neașteptată a firului vieții. Pe unii îi așază moartea sub glie ca să fie pentru totdeauna șterși din cartea amintirilor, iar pe alții chiar prin morminte îi face nemuritori, arătându-i în toată valoarea lor, așa cum nu i-a cunoscut lumea aceasta.

Eroii noștri pe cari îi pomenim azi fac parte din categoria din urmă.

Stângându-se, în cea mai frumoasă vârstă, pe câmpurile de onoare unde au apărat patria și pe copiii ei nu li se potrivește numirea de moarte fiindcă mort este numai acela, care nu a lăsat nici o faptă bună pe lume. Lumina pe care au lăsat-o eroii noștri în urma lor va crește tot mereu și se va preface într'un far puternic de pază a neamului nostru, în fața valurilor furioase care ar încerca să-l cutopească. Mormintele lor vor fi cinstite și niciodată nu se vor face asemenea cu potecile, pe cari nu crește nici o floare și nici un firicel de iarbă. Numele lor vor culege lacrimile și admirația tuturor generațiilor românești, fiindcă pe oasele lor se rează patria română.

Și ca supremă răsplată au și în ceruri parte de alese locașuri. Dumnezeuul nostru, deopotrivă de bun și atotputernic și în lumină și în umbră îi are în paza sa. Viața o simbolizează ziua, iar noaptea închipește moartea. Dar de câteori ziua nu este întunecoasă și plină de fulgere și tunete iar noaptea senină, liniștită și plină de lumină dulce. De câteori nu este mai presus în frumuseți noaptea, decât ziua, când luna colorează așa de sublim codrii și apele și când florile își degajează până la ultima picătură lacrimile de parfum, iar păserele maestre mari în cântare, înfloresc împărăția nopții cu cele mai mișcătoare melodii.

Mame, surori și copii care plângeți azi iarăși aducându-vă aminte de scumpii voștri morți mângâiați-vă cu adevărul că Tatăl nostru cel ceresc este așa de bogat încât a dat bucurii și daruri nu numai acestei vieți pământești, ci poate mai multe și mai mari vieții, care se începe după mormânt și care nu mai are sfârșit niciodată. Dacă simbolul morții, noaptea pământească poate fi mai frumoasă decât ziua, ce plină de lumină și de fericire poate fi viața care îi urmează în adevăr morții.

În mijloc de lumină și de verdeță cerească petrec pururea eroii noștri, a căror pomenire să fie vecinică Amin.

Dr. Ștefan Cioroianu.
protopresbiter.

Vizitații canonice.

Comuna Văliug, de sub poalele Semenicultui, a avut fericita ocazie în anul acesta să sărbătorească, mai solemn ca altădată Pogorirea Duhului sfânt.

P. S. Sa părintele episcop a dorit ca sfânta Litur-gie și marea vecernie a praznicului să le săvârșească în comuna natală a fericitului Arhieru Filaret Musta, celce acum 12 ani și-a luat rămas bun dela fiii comunei, cu ocazia sfințirii bisericii.

De dimineață plecăm din Reșița cu 4 automobile, pe valea Bârzavei; una dintre regiunile ce formează frumusețile Țării, captată de mintea iscoditoare a tehnicii dinamice. Aproape de „baraj“ un grup de călăreți frumos echipați primesc Arhierul. Strada pe unde treceam are aspect de codru verde ce ne înconjură de toate părțile. În fața bisericii străjerii frumos încolonați dau onorul, iar comandantul lor dl inv. Turcu dă raportul. Părintele Miron Manescu adânc impresionat cuprinde într'o vorbire duioasă starea trudită a stânjănarilor, ocna-rilor și a muncitorilor din fabrică, a credincioșilor vălu-geni, colonizați acum 200 ani pe acele plauri.

Nici greutatea vieții, nici contactul cu diferitele curente străine din aceste centre industriale nu i-a abătut și nu i-a clintit dela credința strămoșească, deaceea păstorul lor sufletesc a putut realiza frumoase așeză-minte bisericesti.

Sfânta Liturghie, pontificată de P. S. Sa, se ince-pe de un sobor de preoți compus de P. On. D. Romul G. Ancușa consilier referent eparhial, care a păstorit această comună timp de 12 ani, apoi P. On. D. Dr Iosif Ieremia adm. protopopesc al tractului; preoții: P. Vuc, M. Manescu, P. Albeanu, V. Stepanescu și protodiaco-nul T. Roșca. La intrarea mică citește P. S. Sa rugă-ciunea de hirotiesire peste capul noului protopop onorar Dr Iosif Ieremia. Era moment impresionant, căci astfel de acte în Biserica noastră rar se săvârșiau în fața

credincioșilor dintr'o comună. Erau de față: Dl prim-direktor al U. D. R.-ului Alex. Pop, Dl director școlar Molin cu Dna, Dna Dr Ieremia, Dl Primpretor Gașpar, Dl inspector silvic Ferdian, precum și autoritățile din comună. După cuvintele de îmbărbătare ale Arhierelui și după recunoscătoarea mulțumire a P. On. Domn protopop Ieremia, sub impresiunea marelui praznic se continue sfânta Liturghie, dându-se răspunsurile liturgice de către corul comunei, de sub conducerea unui cantor harnic.

La Priceasnă P. S. Sa, în cuvinte inspirate de puterea Duhului sfânt, explică însemnătatea Rusaliilor, ce formează începutul Bisericii creștine, precum și minunea pogoririi Duhului sfânt peste sfinții apostoli ce lucrează mereu prin sfințele taine și în toate sfințitoarele acte liturgice. Pătrunși de fiorul cuvintelor arhipăstorului, credincioșii primesc lauda și îmbărbătarea P. S. Sale, pentru zelul și tăria credinței.

Se continuă vecernia cu rugăciunile ei cutremurătoare. După împărțirea anaforei, P. S. Sa vizitează pe dl insp. silvic Ferdianu, urmând apoi prezentarea membrilor consiliului parohial la casa parohială, unde se servește masa.

După masă mergem în comuna Cuptoare; situată deasupra unor mine întinse de cărbuni. Credincioșii puțini la număr, dar foarte însuflețiți, primesc Arhierul cu banderiu și verdeață. În fața bisericii tinărul preot A. Cotărlă primește Stăpânul în mijlocul străjerilor și a premilitarilor frumos încolonați.

Credincioșii primesc pentru prima oară Arhierul în comuna lor.

După rugăciunea de ingenunchiere, P. S. Sa dintr'o înaltă cugetare laudă zelul credincioșilor pentru biserica măreață ce au zidit-o de curând, îndemnându-i ca acest locaș impozant să fie încadrat în sufletele lor. Ceeace este felinarul pentru minier în adâncul pământului, aceea să fie biserica lor monumentală, în besna acestei lumi păcătoase, pentru sufletele lor.

P. S. Sa aduce mulțumită și recunoștință tuturor conducătorilor, cari s'au ostenit la realizarea frumoaselor așezăminte din comună. Păr. M. Belcea fost preot și învățător acolo, primea în primul rând această înaltă recunoștință.

După revizia oficiului parohial în casa parohială frumos amenajată, P. S. Sa, însoțit de păr. consilier R. Ancușa, și păr. protodiacon T. Roșca se reîntorc la Caransebeș, rămânând păr. Roșca la Brebul în comuna natală, pentru a servi acolo a doua zi de Rusalii.

Rap.

ȘTIRI

Protopop onorar. Prea Sfinția Sa părintele episcop Vasile, apreciind meritele pastorale ale părintelui Dr. Iosif Ieremia din Reșița, a binevoit a-l hirotesii întru protopop onorar, la praznicul Rusaliilor.

Felicităm din inimă pe noul protopop!

Congresul Astei Bănățene. În zilele de 26 și 27 Iunie se ține în Oravița congresul astei bănățene. În ordinea de zi sunt înscrise conferințe și puncte deo-

sebit de interesante. Astra bănățeană, care dela înființarea ei recentă și până azi s'a dovedit de o sârguință laudabilă, a găsit — prin rostul conducătorilor ei — o fericită idee când a fixat pentru acest al doilea congres general al ei capitala Carașului nostru.

Ziar nou. Dala 1 Iunie apare ziarul „România”. Sub direcția mult apreciatului romancier și ziarist Cezar Petrescu. „România”, care apare zilnic în 16—20 pagini, furnizează cetitorilor săi informații și articole deosebit de instructive. E bine ca preoții și învățătorii satelor să se aboneze ei cât și societățile culturale și religioase, personalitatea directorului și a redactorilor fiind — pe lângă prețul redus al gazetei — o cheazăsie de seriozitatea ei!

Distincții de 8 Iunie. În vederea încurajării agriculturii în Țara noastră, de 8 Iunie s'au făcut mai multe distincții. Intre cei 72 de agricultori din țară, distincți cu „Meritul agricol cl. I” din județul nostru sunt trei și anume: inv. pens. Nicolae Cornean din Zăguzeni — tatăl redactorului nostru — Gheorghe Părvulescu din Teregova și Achim Simeria din Obreja. Felicităm pe bravi gospodari cari fac cinste județului nostru!

Inscrierea soțiilor de preot la fondul de ajutorare reciprocă pentru cazurile de deces se poate face până la 20 Noemvrie a. c. Preoții și ceilalți membri, cari își înscriu soțiile, sunt obligați la plata tuturor cotizațiilor solvite de membri, dela înscrierea soțului până la înscrierea soției.

„Monitorul Oficial” a publicat următorul Decret-lege: Scadența primului cupon prevăzut pentru data de 1 Aprilie 1937, de către decretele-legi Nr. 1500 din 1936 și Nr. 2.848 din 1937, la renta de 4 jum. la sută acordată de Stat pentru despăgubirea organizațiilor bisericești și culturale din Ardeal, Banat și Bucovina și pentru despăgubirea Patriarhiei și Mitropoliei Ungro-Vlahiei de pagubele suportate în urma aplicării legii pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934, se modifică și se fixează la data de 1 Aprilie 1938.

Liturghierul cel Mare a ieșit zilele acestea de sub teascurile Tipografiei Cărților Bisericești.

Faptul că s'a tipărit sub îngrijirea eruditului arhieru și profesor universitar Irineu Mihalcescu, în colaborare cu preotul Paraschiv Angelescu, bun cunoscător al limbii slave, al tipicului bisericesc și bun mântuitor al limbii românești din cărțile de slujbă, dă garanția că această sfântă carte este o lucrare, care întrece toate edițiile tipărite în ultimele decenii. În ceace privește execuția tehnică, este una dintre cele mai frumoase cărți apărute în Tipografia Cărților Bisericești. Are 390 pagini, format 20 x 29, tipărit pe hârtie velină superioară, în două culori, cu multe stampe.

Costă 380 lei broșat.

„ 560 „ legat în pânză peste tot și

„ 630 „ „ în piele și pânză.

Nr. 3234 Sc 1938.

Note oficiale.

Societatea „Sprijinul Orbilor din România” face apel la preoții și credincioșii noștri cu tragere de inimă la îndulcirea vieții acestor desmoșteniți ai ei, rugându-i să o ajute cu obolul lor.

În urmare preoții și creștinii marinimoși vor căuta modalitatea de a-i ajuta prin chete, un disc în sfânta biserică, sau altfel, trimițând obolul lor pe adresa Soc. orbilor din România, București Bulev. Carol I. Nr. 96.

Dealtfel preoțimea noastră care și până acum a venit în ajutorul acestor nenorociți, ne dă asigurarea că va continua și în viitor să se preocupe de asemenea adânc filantropică muncă.

Caransebeș în 31 Maiu 1938.

Episcopul
† VASILE

Nr. 3117 B. 1938.

Se face cunoscut spre știre celor interesați, că potrivit ordinului circular Nr. 123700 R. A. 154652/1937 al Direcțiunii generale C. F. R. costul carnetelor de identitate cu reducere de 50% din taxele tarifare a fost majorat astfel: cl. I și cl. II lei 100, cl. III lei 75.

La chitanțele de 100 lei și mai mult, se aplică un timbru fiscal de 3 lei și un timbru de aviație de 2 lei.

Caransebeș, la 26 Maiu 1938.

Episcopul
† VASILE

POȘTA REDACȚIEI.

Păr. Z. H. în Boldur. Că n'a arătat păr. Blidariu „într'un cadru mai larg” cele debătute în ședința cercului A. S. însemnează că n'a fost obiectiv. Dimpotrivă, eu cred că Sf. Sa a făcut o amplă dare de seamă. Sfinția Ta încă ai multă dreptate în ceea ce spui: „În parohie fiecare poate să își pună în practică, să transpună în fapte simțământul său religios de creștin adevărat, nu schimbul de nume ci faptele să fie pildă de mântuire înaintea lui Dumnezeu”. Dar „Oastea Domnului” e o realitate. Cei cari au înființat-o, au făcut aceasta cu cea mai bună intenție. Devierea — în parte — se datorește unui preot; altele — mici devieri de astăzi — se datoresc tot preoților. Să nu se uite că Oastea a fost o mișcare contra sectară, că mulți ostași sunt buni, supuși. În multe părți jertfesc mult pentru biserică. Am avut ocazia să constat. Apoi, văzut-ai Sfinția Ta scrisoarea ostașului Aurel Lazăr din Glimboca? Ar fi, drept, încă multe de spus. dar mai multe sunt de făcut. Oastea într'o comună trebuie să fie semn de multă religiozitate: iată captați-o și îndrumați-o cum e bine, cum cere Biserica!

Articolul păr. D. Anuțoiu, cu care sunt de acord, justifică necesitatea societăților religioase. Așa e, și pe lângă multe alte considerațiuni e și în firea complicată a omului. Deci — în privința acesta — suntem de părere opusă.

Publicație de licitație.

Pe baza incuviințării Consiliului eparhial de sub Nr. 3592 E din 7 Iunie 1938, se publică concurs pentru restaurarea respectiv pictarea interiorului sf. biserici din Bocșa-română pe ziua de Sâmbătă 2 Iulie orele 7 p. m.

Caetul de sarcini se poate vedea la Oficiul Parohial din Bocșa-română zilnic în orice oră.

Ofertele se vor prezenta în scris până la data de 1 Iulie a. c. — asupra cărora consiliul parohial va decide liber — trimițând deodată și vadiul de 10% în bani sau hârtii de valoare.

Spesele cu facerea contractului cad exclusiv în sarcina antreprenorului.

Contractul devine obligator pentru antreprenor imediat după semnare, iar pentru comuna bisericească numai după aprobarea Ven. Consiliu eparhial.

Bocșa-română la 11 Iunie 1938.

Pr. Gheorghe Muntean
președinte.

Ion Bălă
secretar.

Judecătoria mixtă Caransebeș, secția c. f.

Nr. 3836/1937 c. f.

Publicație de licitație și condițiunile de licitație.

În cauza de executare pornită de următorul Dr. Gheorghe Ianculovici contra următorului Gheorghe Dobrici la cererea următorului judecătoria ordonă licitațiune nouă în baza art. 176, 185 din legea LX. din 1881, asupra 3/4 parte din imobilele înscrise în c. f. a comunei Caransebeș (din circumscripția judecătorei mixte Caransebeș) coala c. f. Nr. 1729 top. Nr. 1222 casa Nr. 1009 în intravilan de 30 stp. și Nr. top. 1226 Grădină în Intravilan de 56 stp. cu prețul de strigare de 11250 lei pentru încasarea creanței de 2500 lei capital, spese de proces și de executare de 1612 lei, fixate până acum, spese de 402 lei, fixate acum pentru cererea de licitație; precum și pentru încasarea creanței de 2689 lei capital și acc. a lui Banca Poporală din Caransebeș. Fixează termen pentru ținerea licitațiunii, pe ziua de **27 Iunie 1938 ora 10 a. m. în localul oficial șa Nr. 14.**

În baza art. 150 legea LX din 1881, condițiunile de licitație se stabilesc după cum urmează:

1. Imobilele supuse la licitație nu pot fi vândute decât numai cu preț mai mare de cât prețul strigării. (art. 26 XLI 1908).

2. Cei cari voesc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătorec drept garanție 10% din prețul de strigare în numerar sau în efecte de cautiune, socotite pe cursul fixat în art. 42 LX. 1881, ori să predea aceluiași delegat chitanța de depozitarea judecătorească prealabilă a garanției; și să semneze condițiunile de licitație (art. 147, 150, 170 legea LX. din 1881 art. 21 XLI 1908).

3. Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat de cât cel de strigare, este dator să completeze imediat garanția fixată după procentul prețului de strigare până la acelaș procent al prețului oferit. Dacă nu îndeplinește această îndatorire, nu se va ține seama de oferta sa și nu mai poate lua parte la licitație, care se va continua fără amânare.

Caransebeș, la 26 Martie 1938.

Leo Pető s. s. judecător.

Ș. Mateiu aj. dir. c. f.

Pentru conformitate: Ș. Mateiu aj. dir. c. f.